

یادواره زنده یاد پروفیسور حسین حمزه لو

پژوهشگر و استاد پژوهشگاه بین المللی

زلزله شناسی و مهندسی زلزله

۱۳۴۵ اراک - ۱۳۹۵ تهران

مقالات منتشر شده در مجلات علمی - پژوهشی و ISI

شادروان پروفیسور حمزه لو مؤلف حدود ۳۰ مقاله علمی - پژوهشی در مجلات ISI و ۱۰ مقاله علمی - پژوهشی و ۴ مقاله منتشر شده علمی - ترویجی بودند. عناوین برخی از این مقالات به قرار زیر است:

- ▶ Hamzehloo, H. (2005). Determination of causative fault parameters for some recent Iranian earthquake using near field SH-wave data, Journal of Asian Earth Sciences, 25, 621-628.
- ▶ Hamzehloo, H. (2005) Strong ground motion modelling of causative fault for the 2002 Avaj earthquake, Tectonophysics, 409, 159-174.
- ▶ Hamzehloo, H., Vaccari, F., Panza, G.G. (2007). Towards a reliable seismic microzonation in Tehran, Iran. Eng. Geology, 93, 1-16.
- ▶ Hamzehloo, H., Rahimi, H., Sarkar, I., Mahood, M., Mirzaei Alavijeh H., Farzanegan, E. (2010). Modeling the strong ground motion and rupture characteristics of the March 31, 2006, Darbe-Astane earthquake, Iran, using a hybrid of near-field SH-wave and empirical Green's function method, Journal of Seismology.
- ▶ Hamzehloo, H. and Mahood, M. (2012). Ground-Motion Attenuation Relationship for East Central Iran, Bulletin of the Seismological Society of America, 102, 6, December 2012, doi: 10.1785/0120110249.

مقالات ارائه شده در کنفرانس های بین المللی

شادروان پروفیسور حمزه لو ۱۶ مقاله در کنفرانس های بین المللی ارائه دادند. عناوین برخی از آنها به قرار زیر است:

- ▶ Hamzehloo, H., Rahimi, H., Mirzaei, H., Farzanegan, E. (2007). Source parameters of the 2006 Darb-e-Astane Earthquake SEE5, Tehran, I.R.Iran
- ▶ Hamzehloo, H. (2006). Uniform hazard spectra and simulated strong ground motion for Tehran, Iran. Third International Symposium on the effects of Surface Geology on Seismic Motion, Grenoble, France.
- ▶ Hamzehloo, H. (2004). Modeling of active faults for prediction of strong ground motion around Tehran, Iran. 13WCEE, Vancouver, Canada.

گزارش های پژوهشی و کتابها

- ◀ حمزه لو، ح. ۱۳۸۲. تعیین پارامترهای گسل با استفاده از داده های حوزه نزدیک. پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله.
- ◀ حمزه لو، ح. ۱۳۸۴. شبیه سازی جنبش نیرومند زمین و پهنه بندی

شادروان پروفیسور حسین حمزه لو در سال ۱۳۴۵ در شهر اراک متولد شد. دوران دبستان و دبیرستان را در شهر اراک گذراند. در سال ۱۳۶۷ مدرک لیسانس فیزیک را از دانشگاه اراک گرفت. بعد از آن برای ادامه تحصیل رهسپار کشور هندوستان شد. وی در سال ۱۳۷۵ کارشناسی ارشد ژئوفیزیک کاربردی و در سال ۱۳۷۹ دکتری ژئوفیزیک کاربردی را از دانشگاه I.I.T. Roorkee هندوستان اخذ نمود. دکتر حمزه لو در دوره دکتری بین هم دوره های خود موفق به کسب مقام اول شد و از ایشان در ایران تقدیر شد. ایشان بعد از اتمام تحصیلات به ایران بازگشت و تا پایان عمر خود، در پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله مشغول به فعالیت بود. ایشان در سال ۱۳۹۵ موفق به اخذ درجه استاد تمامی شد. شادروان دکتر حمزه لو پس از طی مدتی بیماری در تاریخ ۲۳ اسفندماه ۱۳۹۵ به دیار باقی شتافت. مجله سازیران در این شماره ضمن معرفی این استاد گرانقدر و مختصری از فعالیت های ایشان، با تعدادی از دانشجویان و همکاران وی مصاحبه ای انجام داده که در ادامه به نظر خوانندگان گرامی می رسد.

پروژه های پژوهشی

شادروان پروفیسور حمزه لو مجری ۱۵ پروژه پژوهشی بود. عناوین برخی از این پروژه ها به قرار زیر است:

- ◀ تغییرات تنش کولمب در نواحی شرق ایران مرکزی و البرز
- ◀ روش ترکیبی نوین برای شبیه سازی جنبش نیرومند زمین
- ◀ مقایسه روش های تولید شتاب نگاشت متناظر با طیف طرح
- ◀ ساختار سه بعدی ضریب کیفیت در منطقه البرز مرکزی و شرقی
- ◀ نقشه شتاب طیفی ایران در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰۰۰ در سطح سنگ بستر برای دوره بازگشت های مختلف
- ◀ مدل سازی واقع گرایانه جنبش نیرومند زمین برای شهر تهران
- ◀ مطالعه ضریب کیفیت جنبش نیرومند زمین در شرق ایران مرکزی
- ◀ شبیه سازی جنبش نیرومند زمین و پهنه بندی خطر لرزه ای برای ناحیه زلزله زده بم دی ماه ۱۳۸۲
- ◀ شبیه سازی جنبش نیرومند زمین، مطالعه موردی شهر تهران

رساله های دکتری و پایان نامه های کارشناسی ارشد

شادروان پروفیسور حمزه لو استاد راهنما و مشاور ۱۰ رساله دکتری و ۱۷ پایان نامه کارشناسی ارشد بود. برخی از رساله های دکتری و پایان نامه های کارشناسی ارشد ایشان در جدول شماره ۱ ارائه شده است. (دفاع شده)

خطر لرزه‌ای برای ناحیه زلزله‌زده دی‌ماه ۱۳۸۲ بم. پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله.

- ◀ حمزه‌لو، ح. ۱۳۸۶. شبیه‌سازی جنبش نیرومند زمین مطالعه موردی شهر تهران. پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله.
- ◀ گزارش مقدماتی گروه شناسایی پژوهشگاه زلزله ۴ اسفند داهوئیه زرنند
- ◀ گزارش شناسایی زلزله ۸۵/۱/۱۱ درب آستانه سیلاخور
- ◀ گزارش تحلیلی زمین‌لرزه‌های ایران از تاریخ ۸۳/۱/۱ تا ۸۳/۱۲/۴

فعالیت‌های فناوری

- شادروان پروفیسور حمزه‌لو در چندین فعالیت فناوری مشارکت داشته‌اند. عناوین برخی از آن‌ها به‌قرار زیر است:
- ◀ مطالعات برآورد خطر و ژئوتکنیک لرزه‌ای شهر کرج
- ◀ مطالعه ریز پهنه‌بندی شهرهای اراک و داودآباد
- ◀ جمع‌آوری، پردازش و تفسیر اطلاعات لرزه‌ای سد و نیروگاه داریان
- ◀ طراحی، نظارت بر اجرا و بهره‌برداری از شبکه لرزه‌نگاری سد و نیروگاه سردشت
- ◀ جمع‌آوری، پردازش و تفسیر اطلاعات لرزه‌ای سد مخزنی آزاد
- ◀ جمع‌آوری، پردازش و تفسیر اطلاعات لرزه‌ای سد مخزنی زاوه
- ◀ مدل جنبش زمین در خاورمیانه

دروس ارائه شده

- ◀ تحلیل خطرپذیری سازه‌ها در برابر زلزله
- ◀ زلزله‌شناسی جنبش نیرومند زمین
- ◀ مدل‌سازی در زلزله‌شناسی
- ◀ زلزله‌شناسی مهندسی

فعالیت‌های اجرایی (در پژوهشگاه)

- ◀ مدیر تحصیلات تکمیلی از تیرماه ۱۳۸۶ تا فروردین‌ماه ۱۳۸۹
- ◀ معاون آموزش و تحصیلات تکمیلی از شهریورماه ۱۳۸۸ تا مهرماه ۱۳۹۲
- ◀ مدیر گروه زلزله‌شناسی مهندسی از بهمن‌ماه ۱۳۸۳ تا تیرماه ۱۳۹۳
- ◀ عضو هیئت تحریریه JSEE از ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱ میلادی
- رزومه کامل استاد شادروان دکتر حسین حمزه‌لو در وب‌سایت پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله به نشانی iies.ac.ir قابل دسترسی است.

در گفت‌وگو با فاطمه ضامنی، همسر مرحوم

ساده‌زیست و بی‌ریا

▲ نحوه آشنایی و ازدواج شما با مرحوم پروفیسور حمزه‌لو چگونه بود و حاصل این ازدواج چند فرزند است؟

ما فامیل سببی بودیم (شوهر خواهر من و شوهر خواهر ایشان پس‌سر خاله بودند) که از این طریق به همدیگر معرفی شدیم و حاصل این ۲۱ سال زندگی ما یک دختر است.

▲ ویژگی‌های بارز اخلاقی ایشان چه بود؟

ویژگی مثبت زیاد داشتند، ولی بارزترین آنها ساده‌زیستی بود و خدا را شکر اصلاً علاقه‌ای به تجملات نداشتند. احترام به پدر و مادر و مهربانی و بی‌ریا بودن و مهمان‌نوازی و اهمیت به قول و قرار هم از ویژگی‌های بارز ایشان بود.

▲ آیا شما دیدید آقای دکتر در ارتباط با دانشجویانش

عصبانی شوند و برخورد تندی داشته باشند؟

خیر. من هیچوقت در این رابطه صدای بلندی از ایشان نشنیدم. ایشان بسیار پیگیر روند کار دانشجویان بودند و حتماً ترها را می‌خواندند.

▲ آیا با وجود مشغله‌های زیاد پژوهشگاه و کارهای

دانشجویان ارشد و دکتری، آقای پروفیسور حمزه‌لو برای خانواده و دخترشان وقت کافی می‌گذاشتند؟

اگر لازم بود، حتماً این کار را می‌کردند.

▲ با توجه به فداکاری بی‌مانند شما و پرستاری طولانی مدت

مرحوم پروفیسور حمزه‌لو، آیا خاطره‌ای یا صحبتی از آن ایام سخت و دشوار در ذهنتان باقی مانده است؟

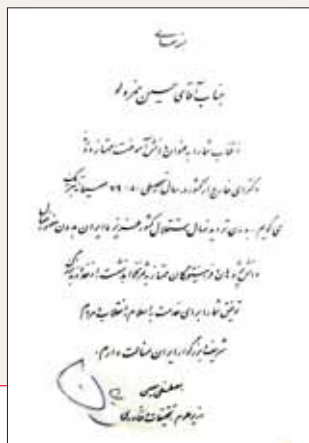
من هر کاری کردم وظیفه بود و اصلاً سختی برای من نداشت. صبوری و رضایت از خداوند و توکل ایشان برای من و اطرافیان سرمشق و خاطره‌ای فراموش نشدنی است.

▲ در انتها هر صحبتی که تمایل دارید در مورد مرحوم

پروفیسور حمزه‌لو و برای دوستان آن استاد شریف بفرمایید.

ایشان از همه راضی بودند و طلب حلالیت بسیار داشتند.

روحشان شاد.

جدول ۱	
نام دانشجو	عنوان پایان نامه
میجید معهود	بررسی پارامترهای زلزله‌شناسی و روند کاهش در شرق ایران مرکزی
حبیب رحیمی	مطالعه ساختار Q-velocity برای پوسته و گوشته بالایی ایران
وحید غلامی	شبیه‌سازی جنبش نیرومند زمین در حوزه نزدیک گسل
نادر فتانی	تعیین پارامتر افت تنش زمین‌لرزه با استفاده از روش شبیه‌سازی احتمالی گسل محدود
محسن فرخی	تعیین ساختار ضریب کیفیت در منطقه البرز مرکزی
محمد یاسر رادان	پیش‌بینی میان مدت زمین لرزه‌های ایران
بهنام ملکی آسایش	تغییرات تنش کولمب بر اساس رویداد زمین‌لرزه‌ها
فرشته کوچک‌پور	شبیه‌سازی جنبش نیرومند زمین در حوزه نزدیک

تجربی می‌کنند به کسانی که کار عددی می‌کنند می‌گویند شما با واقعیت کاری ندارید.

▲ آیا بیماری پروفیسور حمزه‌لو مانعی برای فعالیت‌های کاری و علمی و پژوهشی ایشان شد؟

خیر. دکتر تا زمانی که توان داشتند پیگیر کارهایشان بودند. نمی‌خواهم حالا که دکتر حمزه‌لو از دنیا رفته است از ایشان تعریف کنم و یک تقدس خاصی به ایشان بدهم. من می‌گویم ایشان آدمی معمولی بودند که پشتکار و جدیت زیادی در کار خود داشتند و در ۱۶ سالی که در اینجا بود بسیار تلاش نمودند. دکتر حمزه‌لو استاد مشاور دکتر فنائی بودند اما واقعاً مثل یک استاد راهنما برای ایشان وقت گذاشتند. دکتر حمزه‌لو از کار کوتاهی نمی‌کرد و حتی بیشتر از حد انتظار، وظیفه‌اش را به نحو احسن انجام می‌داد.

▲ لطفاً خاطره‌ای از آقای پروفیسور حمزه‌لو برای خوانندگان مجله نقل بفرمایید.

خاطره‌ای جالب از ایشان این است که دکتر حمزه‌لو کمی اضافه وزن داشتند و من همیشه به ایشان می‌گفتم برنج نخورند و موقعی که می‌خواستند سفارش غذا بدهند چون باهم در یک اتاق بودیم هنگامی که مثلاً می‌خواستند بگویند جوجه کباب بسا برنج یک نگاهی به من می‌کردند که مثلاً ایراد بگیرم. من چندباری دیدم که دکتر با برنج سفارش می‌دهند. دکتر حمزه‌لو می‌گفت امروز من سرما خوردم و آنتی بیوتیک خوردم و ضعف کردم و به این خاطر باید با برنج سفارش بدهم. آخرین باری که به پژوهشگاه آمدند برای دفاع پایان‌نامه دانشجوی خود به پژوهشگاه آمدند، ایشان به دفتر من آمدند و هرکسی که می‌خواست ایشان را ببیند، به دفتر من آمد.

▲ لطفاً برای بحث پایانی، هر مطلبی که تمایل دارید مطرح بفرمایید.

به نظر من باید قدر و ارزش آدم‌ها را بدانیم نه وقتی که می‌میرند بلکه زمانی که زنده هستند. اگرچه معتقدم حتی پس از مرگ نیز باید از آنان یاد شود و حرمت آدم‌ها به خاطر کارهایی که انجام داده‌اند پاس داشته شود. دکتر حمزه‌لو را باید در حدی که بودند از شان یاد کرد. باید ببینیم شرایط اعضای هیئت علمی چگونه است. ما دلیل بیماری ایشان را نمی‌دانیم و فرض می‌کنیم که ژنتیکی است ولی نظر و پیشنهاد این است که اگر امکانش هست به سلامت دانشمندان توجه خاصی شود و سلامت آن‌ها کنترل شود. خانم میرزاخانی که نابغه ریاضیات بودند، در سن کم از دنیا رفتند. باید یک نگاه پیشگیرانه از بیماری دانشمندان بوجود بیاید و یک رصد سلامتی از دانشمندان بشود. شاید بتوان از مرگ زود هنگام دانشمندان و نوانگ علمی پیشگیری کرد.

در گفت و گو با دکتر مهدی زارع، همکار مرحوم
کیفیت کار در درجه اول

▲ لطفاً خود را معرفی بفرمایید و نحوه آشنایی تان با آقای پروفیسور حمزه‌لو را توضیح دهید.

بنده استاد پژوهشگاه زلزله شناسی هستم و از همکاران مرحوم دکتر حمزه‌لو. دکتر حمزه‌لو در سال ۱۳۷۹ وقتی تحصیلشان در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری به اتمام رسید و از هند به ایران بازگشتند به پژوهشگاه آمدند و چند ماهی به صورت نیمه وقت و سپس به صورت تمام وقت از آذر ۱۳۷۹ همکاریشان را با ما شروع کردند. ما چهار سال اول تا سال ۱۳۸۳ با هم در یک اتاق بودیم. علاوه بر همکاری، در گروه زلزله شناسی، هم گروهی بودیم و دوستان خوبی هم برای یکدیگر بودیم و ایام خوبی باهم داشتیم.

▲ آیا شما با پروفیسور حمزه‌لو فعالیت مشترکی داشتید؟ اگر جواب مثبت است، لطفاً نحوه همکاری را توضیح دهید.

بله فعالیت مشترک بسیار داشتیم؛ به عنوان نمونه کار مطالعات ژئوفیزیکی گزارش فنی معدن مس سرچشمه، مقاله‌ای درباره جنبش حرکت زمین در زلزله بم در سال ۱۳۸۲، مطالعه در مورد پیش‌بینی زلزله و روش تشخیص الگو، برای آن که دانشجوی ایشان به نام دکتر رادان تحت راهنمایی آن مرحوم بودند و بنده مشاور بودم و همکاری می‌کردم. در سفرها و کارهای میدانی و کنفرانس‌های متعددی نیز با هم بودیم.

▲ ویژگی بارز علمی و اخلاقی پروفیسور حمزه‌لو از نظر شما چه بود؟

دکتر حمزه‌لو خیلی به محتوا و کیفیت کار اهمیت می‌دادند و بسیار حساس بودند. دکتر حمزه‌لو یک آدم عددی و ریاضی محور بود و در شبیه سازی عددی بسیار مهارت داشتند و جنبه فیزیکی و ریاضی کار را به خوبی می‌دیدند. کار من به صورت تجربی است و در کنار همدیگر بحث‌های انتقادی و شوخی می‌کردیم. مثلاً کسانی که کار عددی می‌کنند به کسانی که کار تجربی می‌کنند می‌گویند شما تمام جنبه‌های کار را نمی‌بینید و بر اساس مشاهدات محدودتان کار می‌کنید و آن‌هایی که کار

در گفت و گو با دکتر محمدرضا قائم مقامیان، همکار مرحوم
بدون هیچ حاشیه

▶ لطفاً خود را معرفی بفرمایید و نحوه آشنایی تان با آقای
پروفسور حمزه‌لو را توضیح دهید.

بنده محمدرضا قائم مقامیان استاد پژوهشگاه خطرپذیری و مدیریت بحران پژوهشگاه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله می‌باشم. آشنایی بنده با مرحوم دکتر حمزه‌لو از سال ۱۳۷۹ آغاز شد. در آن زمان بنده مدیر شبکه لرزه‌نگاری پژوهشگاه بوده و با توجه به تخصص در زلزله‌شناسی در پژوهشگاه زلزله‌شناسی مشغول به کار بودم. در آن زمان دکتر حمزه‌لو یک سال بود که به پژوهشگاه ملحق شده بودند و در گروه زلزله‌شناسی مهندسی مشغول به کار بودند. با توجه به تجربه مشترک در زلزله‌شناسی مهندسی، از همان زمان بین من و ایشان رابطه دوستی آغاز و طی زمان کوتاهی با توجه به مشترکات فرهنگی و عقیدتی این دوستی روز به روز عمیق‌تر شد. تا زمان فوت ایشان، شاید بتوان بنده را جزء نزدیکترین دوستان ایشان در پژوهشگاه به حساب آورد.

▶ آیا شما با پروفسور حمزه‌لو فعالیت مشترکی داشتید؟ اگر
جواب مثبت است، لطفاً نحوه همکاری را توضیح دهید.

با توجه به اینکه هر دوی ما در زمینه زلزله‌شناسی مهندسی و خصوصاً مدل‌سازی حرکات توانمند زمین فعالیت داشتیم لذا با همدیگر فعالیت‌های پژوهشی مشترک در زمینه شبیه‌سازی حرکات توانمند زمین داشتیم که حاصل آن، همکاری به عنوان استاد مشاور در چندین تز دانشجویی در مقطع دکتری و فوق لیسانس و همچنین انجام طرح‌های پژوهشی و فناوری بوده است. لذا چندین مقاله مشترک نیز با ایشان تهیه و چاپ نمودیم که در مجلات تراز اول نظیر مجله بین‌المللی ژئوفیزیک GJI به چاپ رسیده است.

▶ ویژگی بارز علمی و اخلاقی پروفسور حمزه‌لو از نظر شما
چه بود؟

ایشان بسیار صبور، آرام، جدی و بدون هیچ حاشیه‌ای در محیط کاری نسبت به انجام پروژه‌های علمی فعالیت می‌نمود و از ابتدا سعی در فهم تمامی جوانب یک موضوع علمی می‌نمود و بدون درک صحیح، از هیچ مطلب علمی گذر نمی‌کرد. ضمناً همکاری

مشترک بین المللی خوبی با مؤسسات تحقیقی خارجی خصوصاً با مرکز تحقیقات فیزیک نظری در ایتالیا با پروفسور پانزا داشتند.

▶ آیا بیماری پروفسور حمزه‌لو مانعی برای فعالیت‌های کاری و علمی و پژوهشی ایشان شد؟

خیر. در این زمینه خاطره‌ای از ایشان دارم که نقل آن در اینجا خالی از لطف نیست. یاد دارم در بحبوحه بیماری ایشان طی معالجات اولیه، بهبودی نسبی کسب کردند. به گونه‌ای که همه خوشحال شدیم که ایشان تماماً بهبود خواهند یافت. در آن زمان از من تقاضا کردند که نرم‌افزاری در زمینه شبیه‌سازی امواج زلزله برای ایشان ارسال کنم تا کار را شروع کنند. بعدها که حال ایشان به وخامت رفت روزی با من تماس گرفتند و سوالی در زمینه این برنامه از من پرسیدند. برای من خیلی عجیب بود که با این حال وخیم و این حجم از معالجات شیمی‌درمانی، چطور ایشان هنوز به دنبال این مطلب علمی بوده است.

▶ لطفاً خاطره‌ای از آقای پروفسور حمزه‌لو برای خوانندگان
مجله نقل بفرمایید.

خاطره‌ای که من از ایشان به یاد دارم شاید کمی تلخ باشد ولی به نظرم تعریف آن برای خوانندگان جالب است. من و مرحوم دکتر حمزه‌لو معمولاً در طول هفته یک روز به کوهنوردی می‌رفتیم و ایشان همیشه در کوه پیمایی پیش‌تاز بود و در آن روز که اواخر اردیبهشت ۹۵ بود به شدت احساس خستگی می‌کرد و از من عقب افتاده بود و من به شوخی ایشان را تشویق به حرکت می‌کردم. بعد از مدتی ایشان ایستاد و از من خواست به حرکت خودم ادامه بدهم و در بازگشت با ایشان برگردم. من بعد از مدتی کوه پیمایی برگشتم و سر راه دیدم که ایشان دو یا سه بار خواستند که ادامه بدهند ولی متأسفانه بدنشان یاری نکرده و حتی دو بار افتاده بودند. در برگشت به کمک بنده از کوه پایین آمدند و من به اصرار به ایشان گفتم تماماً آزمایشات سلامتی لازم را انجام دهند. پس از یک هفته و با دریافت نتایج آزمایشات به بیماری سرطان خود آگاه شدند و این شروع تلخ بیماری ایشان بود.

▶ لطفاً برای بحث پایانی، هر مطلبی که تمایل دارید مطرح
بفرمایید.

من ضمن آرزوی آرامش و مغفرت برای روح آن مرحوم از شما و تمامی دانشجویان و همکاران ایشان که به نوعی در زنده نگه داشتن یاد و خاطره آن مرحوم کوشش نمودند کمال تشکر و قدردانی را دارم. مرحوم حمزه‌لو از کسانی بودند که در مدت کوتاه زندگی، آن‌طور که شایسته و بایسته ایشان بود از ایشان قدردانی نشد و شما عزیزان موجب آشنایی بیشتر جامعه علمی با ایشان شدید و این نقیصه را نیز حل نمودید و من از این بابت از همه شما عزیزان وفادار کمال تشکر و قدردانی را دارم.

در گفت و گو با دکتر مجید معهود، دانشجوی سابق مرحوم

استادی دقیق، جدی و منظم

▶ لطفاً خود را معرفی بفرمایید و نحوه آشنایی تان با آقای پروفیسور حمزه‌لو را توضیح دهید.

بنده عضو هیئت علمی پژوهشگاه زلزله هستم که در سال ۱۳۸۳ دانشجوی دکتری پژوهشگاه بودم و در سال ۱۳۸۷ هم از این دانشگاه فارغ التحصیل شدم.

در دوره دکتری از جانب دکتر جوان، دکتر حمزه‌لو به بنده معرفی شدند تا در زمینه پایان‌نامه با ایشان همکاری نمایم. اولین دانشجوی دکتری آقای دکتر حمزه‌لو به عنوان استاد راهنما در مقطع دکتری، بنده بودم. موضوع پایان‌نامه بنده بررسی پارامترهای زلزله‌شناسی و روند کاهندگی در شرق ایران مرکزی بود.

▶ آیا شما با پروفیسور حمزه‌لو فعالیت مشترکی داشتید؟ اگر جواب مثبت است، لطفاً نحوه همکاری را توضیح دهید.

تخصص دکتر حمزه‌لو بیشتر شبیه‌سازی بود. بعد از دفاع از پایان‌نامه هم با پروفیسور حمزه‌لو مقالات مشترکی در مورد تخمین ضریب کیفیت و رابطه کاهندگی ارائه دادیم که در مجلات خارجی و داخلی به چاپ رسید.

دو مقاله در سال ۲۰۰۹ و دو مقاله در سال ۲۰۱۱ و یک مقاله در سال ۲۰۱۲ چاپ شدند که با دکتر حمزه‌لو نوشته بودیم و این همکاری تا قبل از فوت ایشان ادامه داشت.

▶ ویژگی بارز علمی و اخلاقی دکتر حمزه‌لو از نظر شما چه بود؟

دکتر حمزه‌لو بسیار انسان دقیقی بودند و در کارهای علمی بسیار جدی و منظم بودند و همیشه سعی داشتند تا با دقت بسیار بالا پژوهش‌ها و کارهای علمی را انجام دهند. حتی زمانی که استاد راهنمای بنده در مقطع دکتری بودند بسیار تأکید داشتند تا علاوه بر جلسات پرسش و پاسخ که در زمینه پایان‌نامه داشتم حتماً هفته‌ای یک جلسه خدمت ایشان برسم و گزارش کارم را ارائه بدهم.

▶ آیا بیماری دکتر حمزه‌لو مانعی برای فعالیت‌های کاری و

علمی و پژوهشی ایشان شد؟

خیر، به هیچ وجه در بازه ۴۵ روزه‌ای که علائم بیماری ایشان از بین رفته بود و دکتر معالج ایشان دستور استراحت داده بودند، دکتر حمزه‌لو به پژوهشگاه می‌آمدند و گزارش‌های پژوهشی و فعالیت‌های مرتبط با صنعت را که داشتند، ادامه می‌دادند.

در روزهایی که دکتر حمزه‌لو به پژوهشگاه نمی‌آمدند در منزل کارهای خود را انجام می‌دادند. آقای دکتر آخرین مقاله خود را که در Journal of Seismology چاپ نمودند در بیمارستان کامل کردند. دکتر حمزه‌لو در دوره بیماری خود به مرتبه استادی در پژوهشگاه رسید. در هفته آخری که دکتر حمزه‌لو فوت کردند، قبل آن با ایشان در مورد پروژه‌هایی که داشتند جلسه داشتیم و حتی شب قبل از فوت شدن ایشان، بنده از طریق تلگرام سوالی پرسیدم و ایشان خیلی کامل و زیبا در ساعت ۱۰:۳۰ شب جواب سوال بنده را دادند و هنگامی که در ظهر فردای آن روز خبر فوت دکتر حمزه‌لو را اعلام نمودند بنده اصلاً باورم نمی‌شد.

آخرین حضور دکتر در پژوهشگاه در ۱۴ بهمن ۹۵ دفاع پایان‌نامه کارشناسی ارشد خانم کوچک‌پور بود و در ۲۳ اسفند ۹۵ فوت کردند.

▶ لطفاً خاطره‌ای از آقای دکتر حمزه‌لو برای خوانندگان مجله نقل بفرمایید.

در زمانی که دانشجوی دکتری بودم پژوهشگاه زمین فوتبالی داشت که اعضای هیئت علمی و دانشجویان برای ورزش به آنجا می‌رفتند. رفاقت بنده با آقای دکتر حمزه‌لو بسیار خوب بود و همیشه در تیم‌کشی فوتبال، ما با هم بودیم خاطریم هست که یک بار دکتر قائم‌مقامیان به من اعتراض کردند که چرا همیشه به دکتر حمزه‌لو پاس می‌دهی. البته دکتر حمزه‌لو فوراً وارد بودند و همیشه گل‌های خوبی هم می‌زدند.

برخلاف دکتر زارع که پرسپولیسی هستند دکتر حمزه‌لو طرفدار جدی استقلال بودند. یکی از مباحث جانبی بحث علمی ما همیشه فوتبال بود و استقلال. ایشان اهل کوهنوردی هم بودند و اکثراً با دکتر انصاری و دکتر قائم‌مقامیان به کوه می‌رفتند.

▶ لطفاً برای بحث پایانی، هر مطلبی که تمایل دارید مطرح بفرمایید.

از شما تشکر می‌کنم بابت تهیه این گزارش. آقای دکتر حمزه‌لو آدم علمی بزرگی بودند که اگر در ریسرچ گیت یا گوگل اسکولار جستجو نمایند امتیازات مقالات ایشان، بیانگر زحماتشان است.

مانند دکتر معهود و دکتر حبیب رحیمی و دکتر وحید غلامی و دکتر نادر فنائی و دکتر فرخی.

▲ آیا بیماری پروفیسور حمزه‌لو مانعی برای فعالیت‌های کاری و علمی و پژوهشی ایشان شد؟

نه اتفاقاً پروفیسور حمزه‌لو خیلی به کار اهمیت می‌دادند. در پژوهشگاه هئیت علمی زیادی هستند، اما افراد معدودی هستند که بعد از ساعت کاری هم در پژوهشگاه می‌مانند. از جمله این افراد دکتر حمزه‌لو بود و ایشان به نظر بنده، نفر اول از این لحاظ بودند؛ یعنی زودتر از همه در محل کار حاضر و دیرتر از همه پژوهشگاه را ترک می‌کردند.

▲ لطفاً خاطره‌ای از آقای پروفیسور حمزه‌لو برای خوانندگان مجله نقل بفرمایید.

من خیلی با دکتر حمزه‌لو صمیمی بودم و برای مشورت خیلی به اطاق ایشان می‌رفتم. بنده مدیر تحصیلات تکمیلی بودم و قانونی در پژوهشگاه داریم که هر هیئت علمی که عضو پژوهشگاه می‌شود باید ۳ سال از حضورش بگذرد تا بتواند راهنما و مشاور دانشجوی ارشد بشود. من خیلی به دکتر حمزه‌لو اصرار می‌کردم که درمورد بنده زودتر به من دانشجوی بدهید و دکتر حمزه‌لو هم قبول نمی‌کرد و می‌گفت فقط طبق قانون. حتی با اینکه خیلی به دکتر حمزه‌لو نزدیک بودم و خیلی صمیمی بودم اما با این وجود هم قبول نکردند.

▲ لطفاً برای بحث پایانی، هر مطلبی که تمایل دارید مطرح بفرمایید.

خدا رحمتشان کند. تا لحظه‌ی آخر دست از پژوهش نکشیدند و همیشه تسلیم اراده و خواست خدا بودند و آنچه را که مقدر شده بود، به راحتی پذیرفتند. از شما بابت تهیه این گزارش تشکر می‌کنم. دکتر اسداله نورزاد استاد ما در دانشکده فنی بودند که ایشان هم بر اثر بیماری فوت نمودند. پیشنهاد می‌کنم که از چنین افرادی یادنامه‌ای تهیه شود.

در گفت و گو با دکتر حمید زعفرانی، همکار مرحوم
پشتکار علمی بی نظیر

▲ لطفاً خود را معرفی بفرمایید و نحوه آشنایی تان با آقای پروفیسور حمزه‌لو را توضیح دهید.

بنده فارغ التحصیل دکتری مهندسی زلزله از دانشگاه تهران هستم و در سال ۱۳۸۸ هیئت علمی پژوهشگاه زلزله شدم و با مرحوم دکتر حمزه‌لو آشنا شدم. در سال ۱۳۸۸ دکتر حمزه‌لو معاون آموزشی پژوهشگاه شده بودند و از بنده درخواست کردند که مدیریت تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه را به عهده بگیرم و این آغاز همکاری بنده و ایشان بود.

▲ آیا شما با پروفیسور حمزه‌لو فعالیت مشترکی داشتید؟ اگر جواب مثبت است، لطفاً نحوه همکاری را توضیح دهید.

خیلی کم شاید در حد یک الی دو دانشجویی که بنده استاد مشاور بودم و دکتر حمزه‌لو استاد راهنما. در کارهای ارتباط با صنعت و تحلیل خطر چند کار مشترک داشتیم.

▲ ویژگی بارز علمی و اخلاقی پروفیسور حمزه‌لو از نظر شما چه بود؟

در زمانی که بنده مدیر تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه بودم و با دکتر حمزه‌لو همکاری داشتم متوجه نظم و جدیت کاری ایشان شدم و واقعا آدم منظمی بودند و بسیار به قوانین پایبند بود. دکتر حمزه‌لو پشتکار بسیاری داشتند. حاصل این زحمات را هم می‌توان در دانشجویانی که تربیت نمودند مشاهده کرد،

ایشان حفظ نمودم و در طی سال‌ها در لحظه تحویل سال نو، دومین تماسی که بنده برای تبریک سال نو داشتم با ایشان بود. مرحوم دکتر حمزه‌لو واقعاً از لحاظ اخلاقی الگو بودند.

▲ آیا بیماری پروفیسور حمزه‌لو مانعی برای فعالیت‌های کاری

و علمی و پژوهشی ایشان شد؟

مرحوم دکتر حمزه‌لو از لحاظ پژوهشی بسیار توانمند بودند. متأسفانه در آخرین دوره درمانشان، مدتی را در بیمارستان شریعتی تهران بستری بودند و همسر فداکارشان از ایشان مراقبت می‌کردند. ایشان در اوج بیماری هم، فعالیت کاری را ادامه می‌دادند. بنده در این ایام هم مشاهده می‌کردم که رزومه خود را در ریسرچ گیت به روز می‌کنند و کامل کار را تعطیل نکردند.

▲ لطفاً خاطره‌ای از آقای پروفیسور حمزه‌لو برای خوانندگان

مجله نقل بفرمایید.

من کمتر مشاهده کرده‌ام که اساتید برای دانشجوی پس از مسافرت هدیه‌ای بیاورند. آقای دکتر حمزه‌لو دو بار در سفری که به خارج از کشور داشتند برای حقیر هدیه آوردند و بنده را شرمند کردند. من در تمام مدتی که با دکتر حمزه‌لو در ارتباط بودم اصلاً مشاهده نکردم که ایشان غیبت کسی را کنند حتی کسانی که می‌دانستم ایشان را اذیت کرده‌اند.

▲ لطفاً برای بحث پایانی، هر مطلبی که تمایل دارید مطرح

بفرمایید.

من در دوره دانشجویی‌ام، به علم، بیش از حد بها می‌دادم و افرادی را که در زمینه خاصی پیشرفت کرده بودند، در دلم بسیار تحسین می‌کردم. در حال حاضر اعتقادم این است که هر استادی با متمرکز کردن مطالعات و تحقیقاتش می‌تواند در یک زمینه خاص شاخص بشود و این مسئله برای تمام افراد قابل تحقق است. گوهر نایاب در جامعه دانشگاهی امروز، داشتن همزمان علم و اخلاق و انسانیت است و این همزمانی در مورد مرحوم دکتر حمزه‌لو اتفاق افتاده بود و جناب پروفیسور حمزه‌لو هر دو مورد را همزمان داشتند. فقط ای کاش اینجانب از علم و اخلاق آقای دکتر حمزه‌لو در این سال‌ها بیشتر بهره برده بودم. تا حقیر زنده هستم یاد دکتر حمزه‌لو در ذهن اینجانب زنده و جاری خواهد بود.

در گفت و گو با دکتر نادر فنائی، دانشجوی سابق

مرد بی ادعا و آرام

▲ لطفاً خود را معرفی بفرمایید و نحوه آشنایی تان با آقای

پروفیسور حمزه‌لو را توضیح دهید.

بنده نادر فنائی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی هستم. اولین دیدار بنده با مرحوم دکتر حمزه‌لو در سال ۱۳۸۰ بود که ایشان داور خارجی پایان‌نامه ارشد اینجانب بودند.

▲ آیا شما با پروفیسور حمزه‌لو فعالیت مشترکی داشتید؟ اگر

جواب مثبت است، لطفاً نحوه همکاری را توضیح دهید.

دکتر حمزه‌لو با توجه به مهارت و تخصصی که در شبیه‌سازی زلزله داشتند، استاد مشاور دوره دکتری اینجانب شدند و به همراه جناب آقای دکتر حسن مقدم بنده را راهنمایی کردند. ایشان استاد اینجانب بودند و بنده فعالیت حرفه‌ای با ایشان نداشتم هر چند که از برخی از پروژه‌های مرحوم دکتر حمزه‌لو مطلع بودم.

▲ ویژگی بارز علمی و اخلاقی پروفیسور حمزه‌لو از نظر شما

چه بود؟

ویژگی بارز دکتر حمزه‌لو فروتنی ایشان بود. در مواردی که ایشان خیلی کار و تحقیق کرده بودند و مقالات متعددی هم داشتند ادعایی نمی‌کردند و بدون تعصب فقط نظرشان را بیان می‌کردند. من ملایمت، صبوری، صداقت، مهربانی با دانشجوی، اخلاق و انسانیت را در ایشان به حد کمال دیدم. در این مدت بنده به هیچ عنوان عصبانیت ایشان را ندیدم. دکتر حمزه‌لو آنچنان تأثیری روی اینجانب داشتند که بنده پس از دفاع پایان‌نامه دوره دکتری ارتباط خود را با

